

RÄDDNINGSTJÄNSTEN SKÅNEMITT

5. Värdering

Skyddet inom kommunerna för de risker som orsakar flest olyckor bedöms i stort sett vara tillfredsställande. Några olyckskategorier har en högre frekvens per 1000 invånare inom RSM än nationellt. I flera fall kan det anses vara förväntat med hänsyn till kommunernas geografi och demografi. Kommunerna behöver generellt fortsätta arbeta med förebyggande åtgärder samt bibehålla en god förmåga att arbeta skadeavhjälpande för att hantera de dokumenterade riskerna.

Antalet inträffade bränder i byggnad per 1000 invånare hos Räddningstjänsten Skånemitt har under den senaste femårsperioden varit likvärdig med det nationella snittet. Majoriteten av bränderna, 67 %, har inträffat i bostäder av olika slag. Ur ett nationellt perspektiv är det känt att just bostadsbränder genererar värst konsekvenser med avseende på liv och hälsa, eftersom de flesta dödsbränder inträffar i hemmet. Äldre personer och personer med vissa funktionsvariationer är extra utsatta, framförallt om de bor kvar i en ordinarie bostad. Samhällets inriktning är att dessa personer ska erbjudas möjlighet att bo kvar hemma så länge som möjligt, vilket innebär att brandskyddet i hemmet kan behöva anpassas. Inom Hörby och Höörs kommuner syns en trend med en åldrande befolkning och 2020 hade båda kommuner en högre andel personer över 65 år än riksgenomsnittet. Av dessa skäl ser RSM ett behov av vidare arbete för att minska förekomsten och konsekvenserna av bostadsbränder. Olika förebyggande åtgärder kan tänkas ha effekt inom detta område, till exempel rådgivning och utbildning till allmänheten, individanpassat brandskydd och i vissa fall tillsyn. RSM har haft en positiv minskande trend av antalet brand i byggnad sedan 1998, vilket överensstämmer med den nationella trenden.

Brand utomhus är en av de vanligaste olyckskategorierna för RSM och under den senaste femårsperioden har antalet per 1000 invånare varit högre än det nationella snittet. Detta kan tänkas bero på att Hörby och Höör består till stor del av skog och jordbruksmark och därför finns det naturliga risker för uppkomst av brand i skog och mark. Bränderna har varit vanligast under somrarna och den torra sommaren 2018 ökade antalet bränder utomhus markant jämfört med övriga år. Som en följd av klimatförändringarna kan extremt torra somrar förväntas bli vanligare framöver och RSM har sedan 1998 en ökande trend av antalet bränder utomhus. Terrängbränderna kan tänkas förebyggas genom information till allmänheten, samtidigt som RSM behöver fortsätta utveckla sin förmåga att hantera bränderna skadeavhjälpande för att undvika att terrängbränder växer sig stora.

Under den senaste femårsperioden har trafikolyckor genererat flest räddningsinsatser för RSM och antalet trafikolyckor per 1000 invånare har varit högre inom RSM än nationellt. Ett stort antal trafikolyckor per 1000 invånare bedöms vara förväntat, till följd av att det passerar tre tungt trafikerade vägar – E22, riksväg 13 samt riksväg 23 – genom kommunerna i kombination med att både Hörby kommun och Höörs kommun har färre antal kommuninvånare än de flesta omkringliggande kommunerna. Trenden för antalet trafikolyckor har sedan 1998 varit ökande. Ur ett nationellt perspektiv kan man däremot konstatera att konsekvenserna av dem, med avseende på omkomna och allvarligt skadade personer, har minskat. De flesta olyckor med allvarliga personskador inträffar på

RÄDDNINGSTJÄNSTEN SKÅNEMITT

de statliga vägarna, där Trafikverket ansvarar för de förebyggande åtgärderna. Med hänsyn till den stora volymen trafikolyckor är det av stor vikt att RSM arbetar förebyggande i den utsträckning det är möjligt samt har god förmåga att arbeta skadeavhjälpare vid olika slag av trafikolyckor.

De olyckor som inträffat med farliga ämnen under den senaste femårsperioden har i huvudsak omfattat begränsade läckage av olja eller drivmedel. Allvarigare olyckor är mycket ovanligt och inom kommunerna finns få större industrier som hanterar farliga ämnen. Denna olycksrisk bedöms därför vara av lägre dignitet än de tre föregående kategorierna.

Järnvägen löper genom Höörs kommun och tätort med både person- och godstrafik. Farligt gods-trafik sker både på järnvägen och på de större vägarna i kommunerna. Både olyckor på järnvägen och olyckor med farligt gods är mycket ovanliga, men kan potentiellt orsaka stora och långvariga skador. RSM behöver därför ha en grundförmåga för att kunna hantera sådana olyckor.

Både naturolyckor och drunkningsolyckor har varit sällanhändelser i Hörby och Höör. Naturolyckorna kan tänkas öka med tiden, som en följd av klimatförändringarna. I många fall genererar extremväder liknande händelser som räddningstjänsten hanterar i de vardagliga insatserna, men med en högre frekvens under kort tid. Vid dessa tillfällen prövas organisationens möjlighet att hantera flera samtidiga insatser.

Drunkningsolyckorna inträffar mycket sällan, med ett fåtal händelser per år. Konsekvenserna kan dock bli mycket allvarliga avseende liv och hälsa och kommunerna behöver därför fortsätta med sitt nuvarande arbete för att förhindra att de inträffar samt minimera dess konsekvenser. Exempel på förebyggande aktiviteter är tillsyn över de kommunala badplatserna och simskola.